

Αρχική σελίδα>Νομοθεσία και νομολογία>Εθνική νομοθεσία

Εθνική νομοθεσία

Στη σελίδα αυτή μπορείτε να βρείτε πληροφορίες για την έννομη τάξη της Σλοβενίας.

Πηγές δικαίου

Είδη νομικών πράξεων – περιγραφή

Στην έννομη τάξη της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, νομικοί κανόνες γενικής εφαρμογής εκδίδονται τόσο σε κρατικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Οι νομικές πράξεις κρατικού επιπέδου είναι το Σύνταγμα (ustava), οι νόμοι (zakoni) και οι εκτελεστικοί κανονισμοί, που υπάγονται σε δύο κυρίως κατηγορίες: διατάγματα (uredbe) και κανονισμοί (pravilnik).

Τα όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης εκδίδουν κυρίως αποφάσεις (odloki).

Η έννομη τάξη της Σλοβενίας δεν αναγνωρίζει το νομολογιακό προηγούμενο ως υποχρεωτική πηγή δικαίου, πράγμα που σημαίνει ότι τα δικαστήρια κατώτερου βαθμού (nižja sodišča) τυπικά δεν δεσμεύονται από τις αποφάσεις των δικαστηρίων ανώτερου βαθμού (višja sodišča). Εντούτοις, τα δικαστήρια κατώτερου βαθμού συνήθως τηρούν και ακολουθούν τη νομολογία των δικαστηρίων ανώτερου βαθμού και του Ανώτατου Δικαστηρίου (Vrhovno sodišče).

Η ολομέλεια του Ανώτατου Δικαστηρίου μπορεί να εκδίδει **νομικές γνωμοδοτήσεις αρχής** (načelna pravna mnenja) για ζητήματα που είναι σημαντικά για την ομοιόμορφη εφαρμογή των νόμων. Σύμφωνα με τον νόμο περί δικαστηρίων (Zakon o sodiščih), αυτές οι νομικές γνωμοδοτήσεις αρχής δεσμεύουν μόνο τις διάφορες συνθέσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου και μπορούν να τροποποιηθούν μόνον από την ολομέλεια. Εντούτοις, τα δικαστήρια κατώτερου βαθμού συνήθως ακολουθούν τις νομικές γνωμοδοτήσεις αρχής και το Ανώτατο Δικαστήριο με τη νομολογία του ζητεί να λαμβάνεται δεόντως υπόψη διάδικος που επικαλείται εκδοθείσα νομική γνωμοδότηση για κρινόμενο ζήτημα.

Οι νόμοι και τα διατάγματα πρέπει να συνάδουν με τις γενικά αποδεκτές αρχές του διεθνούς δικαίου και με τις συνθήκες που δεσμεύουν τη Σλοβενία (όπως ορίζει το άρθρο 8 του Συντάγματος). Οι διεθνείς συνθήκες που έχουν κυρωθεί και δημοσιευθεί ισχύουν άμεσα. Η θέση του σλοβενικού Συνταγματικού Δικαστηρίου (Ustavno sodišče) είναι ότι οι διεθνείς συνθήκες υπερισχύουν των νομοθετικών διατάξεων στην ιεραρχία των πηγών δικαίου. Οι διεθνείς συνθήκες που έχουν κυρωθεί εντάσσονται στην εσωτερική έννομη τάξη, δημιουργώντας δικαιώματα και υποχρεώσεις για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα στη χώρα (υπό την προϋπόθεση ότι έχουν άμεση ισχύ).

Η σλοβενική έννομη τάξη ανήκει στην οικογένεια των έννομων τάξεων της ηπειρωτικής Ευρώπης και είναι σύστημα αστικού δικαίου, πράγμα που σημαίνει ότι το εθιμικό δίκαιο, αυτό καθαυτό, δεν αποτελεί τμήμα της. Εντούτοις, το εθιμικό δίκαιο αναγνωρίζεται εν μέρει από το σλοβενικό δίκαιο. Για παράδειγμα, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κώδικα περί Ενοχών (Obligacijski zakonik), που διέπει τις συμβάσεις μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων, τα συναλλακτικά ήθη, έθιμα και πρακτικές που έχουν παγιωθεί μεταξύ των συμβαλλομένων λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της απαιτούμενης συμπεριφοράς και των επιπτώσεών της στις ενοχικές σχέσεις των εμπορικών οντοτήτων.

Κατά την άσκηση του λειτουργήματός του/της, ο/η δικαστής δεσμεύεται από το Σύνταγμα, τους νόμους, τις γενικές αρχές του διεθνούς δικαίου και τις διεθνείς συνθήκες που έχουν κυρωθεί και δημοσιευθεί. Ο νόμος περί δικαστηρίων προβλέπει ότι, αν μια ασπική διαφορά δεν μπορεί να επιλυθεί βάσει ισχυουσών διατάξεων, ο δικαστής πρέπει να λάβει υπόψη τις διατάξεις που ισχύουν για παρόμοιες υποθέσεις. Αν, παρά ταύτα, η λύση που πρέπει να δοθεί παραμένει νομικά αμφίβολη, ο/η δικαστής πρέπει να εκδώσει απόφαση με βάση τις γενικές αρχές της εθνικής έννομης τάξης. Στην προκειμένη περίπτωση, ο/η δικαστής πρέπει να ενεργήσει σύμφωνα με τη νομική παράδοση και τις παγιωμένες αρχές της νομολογίας. Ο/η δικαστής πρέπει πάντα να ενεργεί σαν να είχε ενώπιόν του/της απροσδιόριστο αριθμό παρόμοιων υποθέσεων.

Ιεραρχία κανόνων δικαίου

Όλοι οι κανόνες δικαίου πρέπει να συνάδουν με το Σύνταγμα. Οι νόμοι και τα διατάγματα πρέπει να συνάδουν με τις γενικά αποδεκτές αρχές του διεθνούς δικαίου και με τις συνθήκες που δεσμεύουν τη Σλοβενία (όπως ορίζει το άρθρο 8 παράγραφος 1 του Συντάγματος). Οι εκτελεστικοί κανονισμοί και οι αποφάσεις των οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει, επίσης, να συνάδουν με τους νόμους.

Οι γενικές πράξεις που εκδίδονται για την άσκηση δημόσιας εξουσίας (splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil) πρέπει να συνάδουν με το Σύνταγμα, τους νόμους και τους εκτελεστικούς κανονισμούς.

Οι ατομικές πράξεις και οι πράξεις των κρατικών αρχών, των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των φορέων δημόσιας εξουσίας πρέπει να βασίζονται σε εκδοθέντα νόμο ή νομοθετική ρύθμιση.

Όσον αφορά την υπεροχή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Σύνταγμα παρέχει τη βάση για την αποδοχή της από τη σλοβενική έννομη τάξη, διακηρύσσοντας ότι οι νομικές πράξεις και αποφάσεις που εκδίδονται από διεθνείς οργανισμούς στους οποίους η Σλοβενία έχει μεταβίβσει την άσκηση μέρους των κυριαρχικών της δικαιωμάτων (εν προκειμένω από την Ευρωπαϊκή Ένωση) πρέπει να εφαρμόζονται στη Σλοβενία σύμφωνα με το νομικό καθεστώς των οργανισμών αυτών.

Θεσμικό πλαίσιο

Όργανα αρμόδια για τη θέσπιση κανόνων δικαίου

Οι **νόμοι** εκδίδονται από την Κάτω Βουλή του σλοβενικού κοινοβουλίου, την **Εθνοσυνέλευση** (Državni zbor). Σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 81 του Συντάγματος, η Εθνοσυνέλευση απαρτίζεται από 90 βουλευτές που εκπροσωπούν τους πολίτες της Σλοβενίας. Ογδόντα οκτώ βουλευτές εκλέγονται με καθολική, ισότιμη, άμεση και μυστική ψηφοφορία. Στην Εθνοσυνέλευση πρέπει πάντα να συμμετέχει ένας/μία βουλευτής από την ιταλική εθνική κοινότητα και ένας/μία βουλευτής από την ουγγρική εθνική κοινότητα, που εκλέγονται από τα μέλη των κοινότητων αυτών. Η Εθνοσυνέλευση εκλέγεται για θητεία τεσσάρων ετών.

Τα **διατάγματα** εκδίδονται από την **κυβέρνηση** (Vlada), ενώ οι **κανονισμοί** εκδίδονται από **μεμονωμένους/-ες υπουργούς** της κυβέρνησης. Σύμφωνα με τα άρθρα 110-119 του Συντάγματος, η κυβέρνηση αποτελείται από πρωθυπουργό (predsednik vlade) και υπουργούς. Εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους, η κυβέρνηση και οι μεμονωμένοι/-ες υπουργοί είναι ανεξάρτητοι/-ες στην Εθνοσυνέλευση, η οποία μπορεί να τους καθαιρέσει (προσφεύγοντας ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου), να μην τους δώσει ψήφο εμπιστοσύνης ή να τους παύσει από τα καθήκοντά τους υπερψηφίζοντας πρόταση δυσπιστίας. Ο πρωθυπουργός εκλέγεται από την Εθνοσυνέλευση και προτείνει τους/τις υπουργούς, οι οποίοι/-ες διορίζονται (και παύονται) από την Εθνοσυνέλευση.

Το **Συνταγματικό Δικαστήριο** διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στο θεσμικό πλαίσιο, διότι μπορεί να ακυρώνει νόμους, εκτελεστικούς κανονισμούς και αποφάσεις των οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης τους οποίους θεωρεί αντισυνταγματικούς. Επίσης, εκδίδει γνωμοδοτήσεις για τη συνταγματικότητα των διεθνών συνθηκών και κρίνει ατομικές συνταγματικές προσφυγές θιγόμενων πολιτών, οι οποίες μπορούν να ασκηθούν αφού εξαντληθούν όλα τα υπόλοιπα ένδικα βοηθήματα.

Οι αποφάσεις των οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης εκδίδονται από τα τοπικά συμβούλια (občinski sveti, mestni sveti) που εκλέγονται απευθείας από τους κατοίκους κάθε δήμου.

Διαδικασία λήψης αποφάσεων

Πρόταση νόμου στην Εθνοσυνέλευση μπορεί να υποβάλει η κυβέρνηση, μεμονωμένοι βουλευτές της Εθνοσυνέλευσης, η Άνω Βουλή του κοινοβουλίου, δηλαδή το Εθνικό Συμβούλιο (Državni svet), ή πέντε χιλιάδες εκλογείς. Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Εθνοσυνέλευσης (Poslovnik Državnega zbora), η συνήθης διαδικασία έγκειται σε τρεις αναγνώσεις του προτεινόμενου νόμου.

Στον Κανονισμό προβλέπεται επίσης μια συνοπτική, επείγουσα διαδικασία. Σύμφωνα με το άρθρο 86, η Εθνοσυνέλευση μπορεί να λάβει απόφαση εφόσον παρίσταται η πλειοψηφία των βουλευτών και ο νόμος εγκρίνεται από την πλειοψηφία των παρισταμένων, εκτός αν προβλέπεται ειδική πλειοψηφία. Το Εθνικό Συμβούλιο μπορεί να ασκήσει δικαίωμα αρνησικυρίας για νόμο που ψηφίστηκε, οπότε η Εθνοσυνέλευση πρέπει να υπερψηφίσει τον νόμο με πλειοψηφία του συνόλου των βουλευτών.

Το **νομοθετικό δημοψήφισμα** (Zakonodajni referendum) (όπως ορίζεται στο άρθρο 90 του Συντάγματος) διέπεται από τον νόμο περί δημοψηφισμάτων και δημόσιας πρωτοβουλίας (Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi). Η σχετική διαδικασία μπορεί να κινηθεί από την ίδια την Εθνοσυνέλευση ή, μετά από αίτημα του Εθνικού Συμβουλίου, από το ένα τρίτο των βουλευτών ή σαράντα χιλιάδες ψηφοφόρους. Οι ψηφοφόροι μπορούν να υπερψηφίσουν ή να απορρίψουν νόμο που έχει εγκρίνει η Εθνοσυνέλευση πριν κυρωθεί από τον/την **Πρόεδρο της Δημοκρατίας** (Predsednik republike).

Ο/η Πρόεδρος της Δημοκρατίας πρέπει να κυρώσει ψηφισθέντα νόμο σε οκτώ ημέρες από την ψήφισή του. Σύμφωνα με το άρθρο 154 του Συντάγματος, όλοι οι κανόνες δικαίου πρέπει να δημοσιεύονται πριν τεθούν σε ισχύ. Οι νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται από όργανα του κράτους δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας (Uradni list Republike Slovenije: UL RS), ενώ οι αποφάσεις και άλλες τοπικές πράξεις δημοσιεύονται σε τοπικές εφημερίδες.

Οι **τροποποιήσεις στο Σύνταγμα** θεσπίζονται με ειδική διαδικασία που προβλέπεται στο Σύνταγμα. Πρόταση τροποποίησης του Συντάγματος μπορεί να υποβληθεί από 20 βουλευτές της Εθνοσυνέλευσης, την κυβέρνηση ή τριάντα χιλιάδες ψηφοφόρους. Επί της πρότασης αυτής αποφασίζει η Εθνοσυνέλευση με ψηφοφορία, με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων βουλευτών, αλλά η τροποποίηση θεσπίζεται μόνο εάν εγκριθεί σε ψηφοφορία με πλειοψηφία των δύο τρίτων όλων των βουλευτών. Σύμφωνα με το άρθρο 87 του Συντάγματος, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των πολιτών και άλλων προσώπων μπορούν να καθοριστούν από την Εθνοσυνέλευση της Δημοκρατίας της Σλοβενίας μόνο διά νόμου.

Οι **ενωσιακοί κανονισμοί και αποφάσεις** που εκδίδονται από θεσμικά όργανα της ΕΕ ισχύουν άμεσα στη Δημοκρατία της Σλοβενίας. Δεν χρειάζεται να κυρωθούν και να δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα, ώστε να τεθούν σε ισχύ.

Οι **διεθνείς συνθήκες** των οποίων η Δημοκρατία της Σλοβενίας είναι συμβαλλόμενο μέρος τίθενται σε ισχύ μόλις κυρωθούν από την Εθνοσυνέλευση μέσω ειδικής διαδικασίας. Οι διεθνείς συνθήκες κυρώνονται με την έγκριση νόμου που καταθέτει η κυβέρνηση. Ένας νόμος για την κύρωση μιας διεθνούς συνθήκης εγκρίνεται εάν ψηφιστεί από απλή πλειοψηφία των παρόντων βουλευτών, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο Σύνταγμα ή σε σχετικό νόμο.

- Νομικές βάσεις δεδομένων

- Σύστημα νομικών πληροφοριών (Pravno-informacijski sistem – PIS)

Το **σύστημα νομικών πληροφοριών – Μητρώο νομοθετικών πράξεων της Δημοκρατίας της Σλοβενίας** (Register predpisov Republike Slovenije) συνδέεται με τη συλλογή νομοθετικών πράξεων άλλων κρατικών οργάνων και με την Επίσημη Εφημερίδα.

Νομοθεσία της Εθνοσυνέλευσης (Zakonodajna državnega zbora)

Η βάση δεδομένων **Νομοθεσία της Εθνοσυνέλευσης** περιέχει το κείμενο όλων των νόμων και άλλων πράξεων που συζητούνται στην Εθνοσυνέλευση και περιλαμβάνει:

κωδικοποιημένα κείμενα νόμων (predčiščena besedila zakonov) – επίσημες κωδικοποιήσεις κειμένων νόμων που εκδόθηκαν μετά τις 29 Νοεμβρίου 2002 και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και ανεπίσημες κωδικοποιήσεις κειμένων από τις 17 Ιουνίου 2007·

εγκεκριμένους νόμους (sprejeti zakoni) – νόμους που εγκρίθηκαν από την Εθνοσυνέλευση και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας από την ανεξαρτησία της 25ης Ιουνίου 1991·

εγκεκριμένες πράξεις (sprejeti akti) – πράξεις που εγκρίθηκαν από την Εθνοσυνέλευση και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας από τις 28 Νοεμβρίου 1996·

σχέδια νόμων (predlogi zakonov) – σχέδια νόμων που υποβλήθηκαν προς συζήτηση κατά την τρέχουσα θητεία της Εθνοσυνέλευσης (η βάση δεδομένων περιλαμβάνει επίσης εγκεκριμένα σχέδια νόμων που δεν έχουν δημοσιευτεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας)·

αναγνώσεις νόμων (obravnave zakonov) (τέλος διαδικασίας) – αρχείο όλων των αναγνώσεων των νόμων που υποβλήθηκαν για συζήτηση στην Εθνοσυνέλευση μετά τις 28 Νοεμβρίου 1996·

σχέδια πράξεων (predlogi aktov) – σχέδια πράξεων που υποβλήθηκαν προς συζήτηση κατά την τρέχουσα θητεία της Εθνοσυνέλευσης (η βάση δεδομένων περιλαμβάνει επίσης εγκεκριμένα σχέδια πράξεων που δεν έχουν δημοσιευτεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας)·

αναγνώσεις πράξεων (obravnave aktov) (τέλος διαδικασίας) – αρχείο όλων των αναγνώσεων των πράξεων που υποβλήθηκαν για συζήτηση στην Εθνοσυνέλευση μετά τις 28 Νοεμβρίου 1996·

σχέδια αποφάσεων (predlogi odlokov) – σχέδια αποφάσεων που υποβλήθηκαν προς συζήτηση κατά την τρέχουσα θητεία της Εθνοσυνέλευσης (η βάση δεδομένων περιλαμβάνει επίσης εγκεκριμένα σχέδια αποφάσεων που δεν έχουν δημοσιευτεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας)·

αναγνώσεις αποφάσεων (obravnave odlokov) (τέλος διαδικασίας) – αρχείο όλων των αναγνώσεων των αποφάσεων που υποβλήθηκαν για συζήτηση στην Εθνοσυνέλευση μετά τις 28 Νοεμβρίου 1996·

Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας (Uradni list Republike Slovenije· UL RS)

Όλοι οι εθνικοί κανόνες δικαίου δημοσιεύονται επίσημα στην **Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας**. Όλα τα έγγραφα δημοσιεύονται ηλεκτρονικά.

Σχετικοί σύνδεσμοι

[νομοθεσία της Εθνοσυνέλευσης](#)

[σύστημα νομικών πληροφοριών](#)

[Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 20/07/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.